

Pretraži tportal

Kultura
 Popularno
 Najnovije
Rubrike
 Vijesti
 Biznis
 Sport
 Kultura
 Tehno
 Showtime
 Lifestyle
 Autozona
 Funbox
 ↓ **Servisi**
 Tel. imenik
 Playtoy

Webmail

Iskrica

MAXtv

'Klišé 'mrzim lektiru' i dalje je na snazi, no stvorili smo publiku, što je san svakog tko se bavi knjigom'

f 0
 t 0
 ☎ 0
 @ 0
 ✉ 0

Prijava
 Registracija

NAJPOPULARNIJE VIJESTI

DIREKTORICA MONTE LIBRIĆA ZA TPORTAL

'Klišé 'mrzim lektiru' i dalje je na snazi, no stvorili smo publiku, što je san svakog tko se bavi knjigom'

Autor: **Mija Pavliša**

Zadnja izmjena 24.04.2018 12:37

f t ☎ @ ✉ Ispiši

Slavica Ćurković, direktorica Monte Librića

Izvor: Licencirane fotografije / Autor: Monte Librić

Direktorica pulskog Monte Librića, književne manifestacije koja je izrasla iz Sa(n)jam knjige u Istri i pretvorila se u pravi festival namijenjen djeci, u razgovoru za tportal prisjeća se prethodnih deset godina rada, a kroz svoje iskustvo s knjigama i djecom analizira aktualnu situaciju na tržištu knjiga i pad čitanosti te interesa za knjigu

Kako danas gledate na deset godina Monte Librića koje su iza vas?

Priča Monte Librića započela je 2008. godine na 14. Sa(n)jam knjige u Istri. Krenuli smo raditi festival na festivalu, proširujući već postojeći program za djecu koji smo radili prethodnih godina. Bilo je puno entuzijazma u smislu stvaranja prigodne scenografije, bajkovitog osmog pulskog brda izgrađenog od knjiga i u tome je, kao mnogo puta kroz povijest Sajma, glavnu ulogu odigrao dizajner Mauricio Ferlin. Programski, Librić se tada stvarao po ugledu na veliki festival. Bili smo uvjereni da će tako funkcionirati i postati jednostavno festival autora za djecu s prilagođenim programskim modelima koje smo stvorili na velikom Sajmu. No nije bilo tako. I ono što najviše volim na Libriću, a voli i cijela ekipa, jest što se naš pristup radu s djecom i dječjom knjigom stalno mijenja, pa tako se i ciljevi mijenjaju. Tokom godina on je postao dvojezični festival, talijansko-hrvatski, eksperimentirali smo s načinima predstavljanja knjige, počeli se istinski baviti poticanjem čitanja na svoj način i to kroz primjenu drugih medija, kao i uvoditi teme festivala koje nam svake godine nameću drugi pristup. Dakle počeli smo ne razmišljajući previše o ciljevima, nismo imali nikakve 'razrađene vizije na papiru', već samo nekoliko ideja, i nismo se opterećivali time kamo nas to vodi. Tijekom deset godina osmislili smo niz novih programskih formata, stvorili mnoštvo likova koji su postali sinonimi Librića, poput megapopularne Bake Librić, Librica, Knjigomora, Pikoline Zipke, Toneta i Tonke... Pronašli smo najsuptilnije poveznice književnosti s drugim umjetnostima, a prednost uvijek davali pomalo apstraktnim temama: Točka, Knjiga u pokretu, ZvukBook, Lutke, Animiraj me...

Ali, ono što je najvažnije, uspjeli smo stvoriti novu čitateljsku publiku, što je san svakog tko se bavi knjigom.

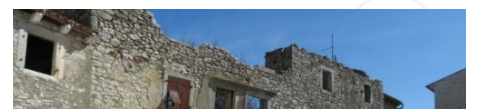
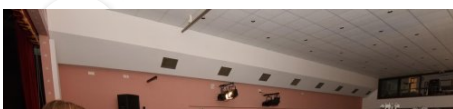

Monte Librić otvoren je u ponedjeljak na Noć knjige

Izvor: Pixsell / Autor: Dusko Marusic/PIXSELL

Kako se u tom razdoblju mijenjao odnos prema književnosti za djecu u Hrvatskoj, od produkcije, preko državnih potpora, do čitanosti?

Mnogo se kod nas raspravlja o knjizi i njezinoj produkciji, usvajaju se strategije o poticanju čitanja i educiranju čitateljske publike, kako djece tako i odraslih, a opet, kao da se nedovoljno govori o tome. Rezultati su uvijek nekako poražavajući, statistike često pokazuju da se [u Hrvatskoj ne čita ili pak da se čita](#), ali se knjiga ne kupuje. Slaba kupovna moć, niske naklade, visoka cijena proizvodnje knjige i visoka maloprodajna cijena - ekonomija je jasna, bez obzira na to kakve su financijske potpore iz javnih sredstava. Knjižare se zatvaraju i knjiga se nalazi 'u ringu' protiv digitalne stvarnosti. Nekako mi se čini da upravo književna produkcija za djecu ima najveći potencijal pratiti suvremene dosege, a da se opet u cijelosti ne izgubi u virtualnom svijetu. Razni hvalevrijedni projekti digitaliziraju knjigu, stvaraju fundus e-knjiga, prilagođavaju knjigu suvremenim tehnologijama, što je, naravno, pozitivno. No još više pozitivnim smatram one produkcije koje će tiskanu knjigu nadopuniti različitim multimedijalnim sadržajima, povezati je s različitim vrstama umjetnosti i na taj način zaintrigirati djecu da čitaju. Na svu sreću, takvih produkcija još ima. Otkrivamo ih svake godine, kada se svojski trudimo zahtjevnost naše teme potkrijepiti knjižnim izdanjima.

U ZNAKU ANIMACIJE

Otvoren 11. Festival dječje knjige Monte Librić

FESTIVAL DJEČJE KNJIGE

Kanadski pisac David Homel zvijezda Monte Librića; domaći autori predstavljaju pregršt knjiga za djecu

U ZNAKU ANIMACIJE

Monte Librić ove godine oživljava omiljene dječje književne junake

Koja su vaša iskustva - što djecu zanima i koliko je to blisko izboru knjiga koje čitaju kroz lektiru?

Čini mi se da je kliše 'mrzim lektiru' i dalje na snazi. Djecu, naravno, zanimaju interaktivni, brzi sadržaji, oni na koje se može kliknuti ili prikopčati *joystick*. Ovdje prvenstveno govorimo o tinejdžerima. Oni su najkritičnija skupina i njih je možda najteže motivirati da posegnu za knjigom, a najviše ih zanimaju ona djela u kojima se pojavljuju superjunaci iz njima omiljenih *blockbustera*. Doskočili smo tome na Sa(n)jam knjige u Istri pa već nekoliko godina provodimo programe upravo za srednjoškolce i više razrede osnovnih škola. Naši programski formati Pop lektira i Hop lektira učenicima približavaju suvremene autore mlađe generacije koji pišu knjige, stvaraju glazbu, bave se dizajnom, filmom ili kazalištem, a posebno smo usmjereni i na strip.

Svečano otvorenje 11. sajma dječje knjige Monte Librić

Izvor: Pixsell / Autor: Dusko Marusic/PIXSELL

Što je, prema vašem iskustvu rada na festivalu, ključno za poticanje čitanja kod mlađe populacije?

Knjiga je i dalje uzbudljiv medij, a ono što se mijenja jest njen položaj u suvremenom društvu. Stoga je ključna prezentacija knjige iz drugačije perspektive i povezivanje književnosti s, u prvi mah, nespojivim elementima. Ovdje kao primjer navodim jednu temu Monte Librića, Knjiga u pokretu, kada smo knjigu oslobodili ekskluziviteta knjižnica i kućnih polica te je učinili mobilnom i dinamičnom, smjestili je u kontekst igre i slobodnog kretanja, povezali je sa sportom i aktivnostima poput suvremenog plesa. Tada smo u naš festivalski prostor postavili stijenu za penjanje (ispunjenu literarnim sadržajem) i to se pokazalo pravim zgoditkom. Djeca su te godine vrlo dobro prihvatila našu ideju te o knjizi počela razmišljati kao o nečem živom što nas pokreće. Ove godine sličan efekt postigli smo s našom papirnatom Bacom Librić. Postavili smo pred sve znatiželjnike svojevrsan izazov da sami izrade igračku od papira te je na svoj način animiraju koristeći digitalne forme. Ovu ideju razvili smo s umjetnikom Markom Zubakom, jedinim predstavnikom *papertoy* scene u Hrvatskoj. Papirnata Baka Librić tako već više od mjesec dana najavljuje festival diljem Istre, ali i šire, jer nam putem društvenih mreža stižu multimedijalni sadržaji iz cijele Hrvatske i inozemstva. Zanimljivo je da se Baka Librić 'javila' i iz Buenos Airesa i Washingtona.

Baka Librić 'javila' se iz dalekog Buenos Airesa

Čitaju li djeca danas doista manje i slabi li njihov interes za tiskane knjige?

Nažalost, da. Problem je i taj što roditelji, barem prema istraživanjima, sve manje čitaju djeci. Nemaju vremena za priču za laku noć, a ukoliko se navika čitanja ne stekne odmalena, teško ćemo je stvoriti u kasnijim godinama. Osim toga, uz školske obveze i razne izvannastavne aktivnosti, možemo se i zapitati koliko vremena djeci preostaje za čitanje, a pritom mislim na čitanje knjiga koje nisu na popisu za lektiru. Ako želimo da djeca čitaju, treba im dati vremena za to.

Kakav je presjek produkcije knjiga za djecu i mlade? Što je dobro, što je u padu, što bi bilo dobrodošlo?

U našem središnjem programu Piknik s autorom predstavljamo presjek najznačajnijih ostvarenja iz prošle ili tekuće godine. Prema našim, uvjetno rečeno, statistikama, slikovnice drže prvo mjesto u književnoj produkciji. Tu nam je svake godine najteže odabrati najbolje od najboljih, osobito zbog sjajne ilustratorske scene. S romanima je nešto drugačija priča, ali je i publika drugačija, kao što sam prije navela, jer je tinejdžere najteže zainteresirati. Proza za djecu uglavnom problematizira društvena pitanja poput droge, alkoholizma, virtualnog druženja, zlostavljanja. Jedno vrijeme bila je značajna produkcija *fantasy* romana prateći tako svjetske trendove. To je u padu.

Pozitivno je pak što sve više izdavačkih kuća koje se primarno bave literaturom za odrasle počinje objavljivati djela za djecu, kao što je to prije nekoliko godina učinila Meandarmedia, a sada i Sandorf. Naklada Slap i ArTresor objavljuju izvrsne slikovnice koje pomažu djeci u suočavanju s poteškoćama odrastanja. Također, sve više autora za odrasle počinje pisati za djecu, a njihove knjige u suradnji s ilustratorima postaju vrijedna izdavačka ostvarenja. Tako ćemo ove godine u programu predstaviti slikovnice Olje Savičević Ivančević i ilustratora Svjetlana Junakovića te Romana Simića s ilustracijama Manuela Šumberca.

Ove godine tema festivala je animacija - koliko je ona danas neraskidiva s literaturom za m.

Animacija se sve više isprepliće s literaturom i pisanim tekstom te se književnost nadograđuje vizualnim umjetnostima. U duhu multimedijalnosti, riječ i slika stvaraju neraskidivu vezu, pa mnoge knjige postaju animirani filmovi, a neke su animacije pak prošle obrnut put i pretvorile se u literaturu. Čak i sami ilustratori dječjih knjiga nerijetko postaju animatori, nadograđujući tako priču pokretnim ilustracijama. Djeca i mladi vrlo su zahtjevna publika koja odrasta okružena raznim vidovima vizualnih umjetnosti pa im dječje knjige treba približiti interpretirajući ih na uvijek nove, zanimljive i suvremene načine.

Istraživanje tržišta knjiga

Izvor: Profimedia / Autor: Profimedia/GfK

književnost

kulturni intervju

monte librić

sa(n)jam knjige

slavica ćurković

pulski sajam knjige

LIM REPORUČUJE

